

2025 Uluslararası Kooperatifler Yılı

Küresel bir kuruluş olan Birleşmiş Milletler, 2025'i "Kooperatifler Daha İyi Bir Dünya Kurar" temasıyla Uluslararası Kooperatifler Yılı ilan etti. Tarım, enerji, sağlık, turizm, taşımacılık, eğitim gibi alanlarda kurulan kooperatiflerin amacı sürdürülebilir bir gelecek oluşturmak.

İnsanlar tek başına yapmanın zor olduğu işleri yardımlaşarak, beraberce başarmak için kooperatif kurarlar. Örneğin çiftçiler, dayanışmayla üretim yapmak ya da ürünlerini daha kolay satışa sunmak gibi amaçlarla kooperatif kurabilir. Böylece daha verimli ürünler elde eder, ürünlerinin kaliteli olmasını ve birçok insana ulaşmasını sağlarlar yani ortak amaçlarına daha kolay erişirler.

Kooperatifçilikle ilgili animasyonu izlemek için karekodu akıllı cihazınıza okutabilirsiniz.

Okulunuzda kooperatifçilik kulübü var mı? Pekî, yaşadığınız yerde bulunan bir kooperatif biliyor musunuz? Haydi biraz araştırma yapıp, biraz da büyüklerinizden yardım alarak bulunduğunuz yerdeki kooperatifleri tanımaya başlayın.

Mantardan Pil Olur mu?

Mantarlar hakkında neler biliyorsunuz? Ne hayvan ne de bitki olan bu canlılar büyük bir çeşitliliğe sahip. Hastalık yapıcı olanlarından ilaç üretebilenlere, tek hücreli olanlarından dünyanın en büyük organizmasına birçok türü bulunan mantarlardan yepyeni bir teknoloji geliştirildi.

Üç yıl süren bir çalışmada araştırmacılar mantardan pil üretti. Bu biyolojik pil, birkaç gün boyunca, tarım ya da çevre araştırmalarında kullanılan bir sıcaklık sensörünü çalıştırabiliyor. Pilin en önemli özellikleriyse zararlı kimyasal maddeler içermemesi ve işi bittiğinde kendi kendini sindirerek yok olabilmesi. Ayrıca şarj etmek yerine sadece mantarı beslemek yeterli. Bu pil kurutulmuş olarak saklanabiliyor, çalışması istendiğindeyse sadece su ve besin ekleniyor. Biyolojik pili daha güçlü ve uzun ömürlü hâle getirmek için yeni mantar türleri araştırılıyor.

Biyolojik pilde iki farklı mantar türü kullanılıyor. Mantarlar üç boyutlu bir yazıcının baskı malzemesine karıştırılıyor ve pil basılıyor. Pilin nasıl basıldığını izlemek için karekodu akıllı cihazınıza okutabilirsiniz.